

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2002-2003

---

21 MAART 2003

Wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid

---

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 26

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 26. — De pensioeninstelling deelt ten minste eenmaal per jaar aan de aangeslotenen, behalve aan de rentegenieters, een pensioenfiche mee waarop minstens volgende gegevens worden vermeld:

1° het bedrag van de verworven reserves, in voorkomend geval met vermelding van het bedrag dat overeenstemt met de waarborg bedoeld in artikel 24;

2° behalve voor de pensioentoezeggingen van het type vaste bijdragen zonder tariefgarantie, het bedrag van de verworven prestaties en de datum waarop deze opeisbaar zijn;

3° de variabele elementen waarmee bij de berekening van de bedragen onder 1° en 2° wordt rekening gehouden.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1531 - 2002/2003:

Nr. 1: Ontwerp geëvoceerd door de Senaat.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

---

21 MARS 2003

Projet de loi relatif aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale

---

Procédure d'évocation

AMENDEMENTSN^o 1 DE M. STEVERLYNCK

Art. 26

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 26. — L'organisme de pension communique au moins une fois par an, aux affiliés, à l'exception des rentiers, une fiche de pension qui contient au moins les données suivantes:

1° le montant des réserves acquises, en stipulant, le cas échéant, le montant correspondant aux garanties visées à l'article 24;

2° sauf pour les engagements de pension de type contributions définies sans garantie tarifaire, le montant des prestations acquises ainsi que la date à laquelle celles-ci sont exigibles;

3° les éléments variables qui sont pris en compte pour le calcul des montants visés aux points 1° et 2°.

Voir:

Documents du Sénat:

2-1531 - 2002/2003:

N° 1: Projet évoqué par le Sénat.

Bij deze gelegenheid deelt de pensioeninstelling de aangeslotene mee dat de tekst van het reglement op eenvoudig verzoek kan worden bekomen bij de persoon die daartoe overeenkomstig het reglement is aangeduid. »

Verantwoording

Het wetsontwerp streeft terecht naar een correcte informatie-procedure ten behoeve van de aangeslotenen en van de inrichter van een pensioenstelsel. De informatie die wordt verstrekt moet nuttig, volledig en pertinent zijn voor deze beide partijen; zij moet zich ook beperken tot deze betekenisvolle informatie. Een teveel aan informatie leidt immers tot desinformatie, waardoor de aanvullende pensioenen weinig begrijpelijk dreigen te worden.

Rechtstreekse overhandiging aan de aangeslotenen vergt praktische uitwerkingsmodaliteiten

Artikel 26 bepaalt dat de pensioeninstelling de informatie niet langer aan de werkgever moet overhandigen, maar aan de aangeslotenen, en dit zowel voor de actieven als voor de ex-werknemers die hun reserves niet hebben overgedragen (*id est* de zogenaamde «slapers»).

Voor de actieven blijft het mogelijk om de verspreiding van de fiche aan de aangeslotenen, in onderling overleg tussen de pensioeninstelling en de inrichter, toe te vertrouwen aan de inrichter, vooral wanneer de inrichter tegelijk de werkgever is van de aangeslotenen.

In de gevallen dat de pensioeninstelling de pensioenfiche rechtstreeks aan de aangeslotenen (de «slapers» en eventueel de actieven) zou overmaken, moet zij in het bezit zijn van het correcte adres. In dit geval is het aangewezen dat de wet de inrichter of de aangeslotene aanduidt als verantwoordelijke voor het doorgeven van het correcte adres aan de pensioeninstelling; zoniet moet dit worden geregeld via een gelijkaardige clausule in het pensioenreglement. Indien de plicht tot mededeling van het adres niet op de inrichter of de aangeslotene rust, wordt het onontbeerlijk dat de pensioeninstelling toegang verkrijgt tot het Rijksregister, teneinde de correcte adressen zelf te kunnen opzoeken.

Mededeling van de met het kapitaal overeenstemmende rente draagt niet bij tot een grotere transparantie

De vijfjaarlijkse melding van de met het kapitaal overeenstemmende rente vanaf de 45-jarige leeftijd van de aangeslotenen, zowel op het vlak van de verworven reserves als op het vlak van de verworven prestaties, heeft weinig zin omdat deze mededeling verwachtingen creëert bij de aangeslotenen die helemaal niet gegarandeerd zijn. De definitieve omzettingcoëfficiënten van het kapitaal in rente worden immers vastgelegd op het ogenblik van de omzetting, rekening houdend met onder andere de leeftijd en de gezinstoestand van de aangeslotene op dat ogenblik.

Er kunnen verschillende types van rentes worden aangeboden (overdraagbaar, niet overdraagbaar, ...) en de rente kan opgevraagd worden op verschillende ogenblikken (op de eindleeftijd van het contract, in één van de jaren voorafgaand aan de eindleeftijd van het contract, ...).

De kans is bijgevolg groot dat de rente die vanaf 45 jaar werd meegedeeld niet deze is waarvoor de aangeslotene daadwerkelijk zal kiezen bij het uitkeren van het aanvullend pensioenplan.

Teneinde iedere verwarring te vermijden, is het aangewezen het meedelen van de toekomstige rente uit de pensioenfiche te schrappen.

Lors de cette communication, l'organisme de pension informe l'affilié que le texte du règlement est disponible sur simple demande auprès de la personne qui est désignée à cet effet conformément au règlement. »

Justification

Le projet de loi tend, à juste titre, à l'adoption d'une procédure d'information correcte des affiliés et de l'organisateur d'un régime de pension. Les informations fournies doivent être utiles, complètes et pertinentes pour les deux parties; elles doivent également être significatives. Un excès d'informations engendre en effet une désinformation et risque de rendre les pensions complémentaires peu compréhensibles.

La transmission directe aux affiliés nécessite la fixation de modalités pratiques d'exécution

L'article 26 prévoit que l'organisme de pension ne doit plus transmettre les informations à l'employeur, mais aux affiliés, et ce, tant en ce qui concerne les travailleurs actifs qu'en ce qui concerne les anciens travailleurs qui n'ont pas transféré leurs réserves (que l'on appelle les «dormants»).

En ce qui concerne les travailleurs actifs, la communication de la fiche aux affiliés peut toujours être confiée, de commun accord entre l'organisme de pension et l'organisateur, à l'organisateur, surtout lorsque ce dernier est aussi l'employeur des affiliés.

Au cas où l'organisme de pension transmettrait la fiche de pension directement aux affiliés (aux «dormants» et éventuellement aux travailleurs actifs), il faut que celui-ci dispose de l'adresse correcte. Dans ce cas, il s'indique que la loi désigne l'organisateur ou l'affilié comme responsable en ce qui concerne la communication de l'adresse correcte à l'organisme de pension; sinon, ce point doit être réglé par le biais d'une clause analogue dans le règlement de pension. Si l'obligation de communiquer l'adresse n'incombe pas à l'organisateur ni à l'affilié, il est indispensable que l'organisme de pension ait accès au Registre national afin de pouvoir rechercher lui-même les adresses correctes.

La communication du montant de la rente correspondant au capital ne contribue pas à accroître la transparence

La communication, tous les cinq ans, du montant de la rente correspondant au capital pour les affiliés de plus de 45 ans, tant en ce qui concerne les réserves acquises qu'en ce qui concerne les garanties, n'a guère de sens, étant donné que cette communication crée dans le chef des affiliés des attentes qui ne sont pas du tout justifiées. Les coefficients définitifs de conversion du capital en rente sont en effet fixés au moment de la conversion, compte tenu, notamment, de l'âge et de la situation de la famille de l'affilié à ce moment.

Plusieurs types de rentes peuvent être proposés (cessible, non cessible, ...) et la rente peut être réclamée à différents moments (au terme du contrat, au cours d'une des années précédant le terme du contrat, ...).

Il est dès lors fort probable que la rente qui a été communiquée à partir de 45 ans ne soit pas celle pour laquelle l'affilié optera effectivement au moment de la liquidation du plan de pension complémentaire.

Afin d'éviter toute confusion, il serait souhaitable de ne plus mentionner la rente future sur la fiche de pension.

Historische gegevens meedelen vergt een bijkomende inspanning die niet in verhouding staat tot de baten

Tot slot zou de aangeslotene ook systematisch moeten worden ingelicht over de verworven reserves van het vorige jaar en op aanvraag een historisch overzicht moeten kunnen krijgen van de verworven reserves en prestaties.

Deze vereisten verzwaren de pensioenfiche met gegevens die de aangeslotene reeds in het verleden heeft ontvangen. De bijkomende administratieve kost van de bewaring van deze gegevens, met uiteraard een invloed op het uiteindelijke rendement van het aanvullend pensioenplan, weegt niet op tegen de beperkte baten ervan.

Bovendien zijn de historische gegevens (vóór het in voege treden van de wet) niet weder samen te stellen aangezien de meeste pensioeninstellingen deze niet in hun bestanden hebben bewaard. Het is bijgevolg onmogelijk om het historisch overzicht over te maken voor de periode die de in voege treding van de voorliggende wet voorafgaat.

Het wetsontwerp streeft naar een correcte informatieprocedure ten behoeve van de aangeslotenen en van de inrichter van een pensioenstelsel. De informatie die wordt verstrekt moet nuttig, volledig en pertinent zijn voor deze beide partijen; zij moet zich ook beperken tot deze betekenisvolle informatie. Een teveel aan informatie leidt immers tot desinformatie, waardoor de aanvullende pensioenen weinig begrijpelijk dreigen te worden.

Nr. 2 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 42

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 42. — De pensioeninstelling of de in de collectieve arbeidsovereenkomst of het pensioenreglement aangeduide persoon stelt elk jaar een verslag op over het beheer van de pensioentoezegging. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld van de inrichter, die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen.

Het verslag moet informatie over de volgende elementen bevatten :

1° de kostenstructuur;

2° in voorkomend geval de winstdeling.

Voor zover de activa die dienen voor de financiering van het pensioenplan afgezonderd zijn en uitsluitend bestemd voor de financiering van het plan, bevat het verslag daarenboven volgende elementen :

1° de wijze van financiering van de pensioentoezegging en de structurele wijzigingen in die financiering;

2° de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;

3° het rendement van de beleggingen. »

Verantwoording

Artikel 42 bepaalt dat er jaarlijks een verslag over het beheer van de pensioentoezegging moet worden ter beschikking gesteld

La communication de données historiques nécessite un effort supplémentaire, disproportionné à l'intérêt qu'elle présente

Enfin, l'affilié devrait aussi être informé d'une manière systématique des réserves acquises de l'année précédente et pouvoir recevoir, sur simple demande, un aperçu historique des réserves acquises et des prestations.

Ces obligations encombrant les fiches de pension de données que l'affilié a déjà reçues. Le supplément de frais administratifs engendré par la conservation de ces données — supplément qui influera naturellement sur le rendement final du plan de pension complémentaire — ne se justifie pas, compte tenu de l'intérêt limité que présente cette conservation.

Par ailleurs, les données historiques (concernant la période antérieure à l'entrée en vigueur de la loi) ne peuvent pas être reconstituées, dès lors que la plupart des organismes de pension ne les ont pas conservées dans leurs fiches. Il est dès lors impossible de transmettre l'aperçu historique pour la période qui précède l'entrée en vigueur de la loi en projet.

Le projet de loi tend, à juste titre, à l'adoption d'une procédure d'information correcte des affiliés et de l'organisateur d'un régime de pension. Les informations fournies doivent être utiles, complètes et pertinentes pour les deux parties; elles doivent également être significatives. Un excès d'information engendre en effet une désinformation et risque de rendre les pensions complémentaires peu compréhensibles.

N° 2 DE M. STEVERLYNCK

Art. 42

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 42. — L'organisme de pension ou la personne désignée dans la convention collective de travail ou le règlement de pension, rédige chaque année un rapport sur la gestion de l'engagement de pension. Ce rapport est mis à la disposition de l'organisateur, qui le communique sur simple demande aux affiliés.

Le rapport doit contenir des informations sur les éléments suivants :

1° la structure des frais;

2° le cas échéant, la participation aux bénéfices.

Pour autant que les actifs affectés au financement du plan de pension soient réservés et destinés exclusivement au financement du plan, le rapport contient en outre les éléments suivants :

1° le mode de financement de l'engagement de pension et les modifications structurelles de ce financement;

2° la stratégie d'investissement à long et à court terme et la mesure dans laquelle sont pris en compte les aspects social, éthique et environnemental;

3° le rendement des placements. »

Justification

L'article 42 prévoit l'établissement d'un rapport annuel sur la gestion de l'engagement de pension. Ce rapport doit être mis à la

van de inrichter, die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangesloten.

Indien geen welbepaalde activa zijn toegewezen aan één bepaald pensioenplan, wat bij de meeste pensioenplannen met hun beperkte opgebouwde kapitalen het geval zal zijn, is het niet pertinent de wijze van financiering, de beleggingsstrategie en het rendement van de beleggingen in dit verslag te vermelden. Wat de inrichter en de aangesloten interesseert, is te weten welke winstdeling er wordt toegekend bovenop het gegarandeerd rendement en welke kosten worden aangerekend.

De mededeling van de wijze van financiering, de beleggingsstrategie en het rendement van de beleggingen is daarentegen wel interessant indien de activa die dienen ter financiering van de verbintenissen van één pensioenplan duidelijk afgebakend zijn. Dit zal bij «kapitaalkrachtige» pensioenstelsels wel degelijk het geval zijn.

Nr. 3 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 9

Het eerste lid van dit artikel vervangen als volgt :

«*De sectorale collectieve arbeidsovereenkomst biedt een werkgever steeds de mogelijkheid om de uitvoering van het pensioenstelsel voor alle of een deel van zijn werknemers geheel of gedeeltelijk zelf te organiseren. Hierbij kan rekening gehouden worden met een pensioenstelsel dat reeds bestaat op het niveau van de onderneming.*»

Verantwoording

Indien de sociale partners beslissen een sectorplan in te voeren, is het belangrijk erover te waken dat dit plan zonder problemen samengaat met reeds op bedrijfsniveau bestaande pensioenplannen.

Vandaar dat het aangewezen is om in de sectorale CAO systematisch de mogelijkheid te voorzien dat de werkgevers de pensioentoezegging zelf mogen organiseren. Hiermee wordt bedoeld dat de werkgevers, voor de uitvoering van de sectorale pensioentoezegging, zich kunnen wenden tot de pensioeninstelling van hun keuze. Dankzij deze *opting-out* clause is het immers mogelijk :

- het beheer van het sectorale plan te integreren in het op bedrijfsvlak bestaande pensioenplan;
- de voordelen die in beide plannen worden toegezegd onderling af te stemmen;
- een transparanter overzicht te geven van de verschillende voordelen die de aangesloten genieten;
- de concurrentie tussen de pensioeninstellingen aan te wakkeren wat leidt tot een hoger rendement en tot een beperking van de kosten.

Nr. 4 VAN DE HEER STEVERLYNCK

Art. 99

Dit artikel vervangen als volgt :

«*Art. 99. — Artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, ingevoegd bij de wet*

disposition de l'organisateur, qui le communique sur simple demande aux affiliés.

Si l'on n'a pas affecté des actifs bien précis à un plan de pension donné — ce qui sera le cas pour la plupart des plans de pension, étant donné le montant limité des capitaux constitués — il n'est pas opportun de mentionner le mode de financement, la stratégie d'investissement et le rendement des placements dans ce rapport. Ce qui intéresse l'organisateur et les affiliés, c'est de savoir quelle sera la participation aux bénéfices attribuée en sus du rendement garanti et quels seront les frais imputés.

La communication du mode de financement, de la stratégie d'investissement et du rendement des placements est en revanche pertinente lorsque les actifs affectés au financement des engagements d'un plan de pension sont clairement délimités. Ce sera le cas pour les régimes de pension s'appuyant sur des capitaux importants.

N° 3 DE M. STEVERLYNCK

Art. 9

Remplacer l'alinéa 1er par l'alinéa suivant :

«*La convention collective de travail sectorielle prévoit toujours la possibilité pour l'employeur d'organiser lui-même l'exécution d'une partie ou de la totalité du régime de pension pour l'ensemble des travailleurs ou une partie de ceux-ci. Il peut être tenu compte à cet égard du régime de pension existant déjà au niveau de l'entreprise.*»

Justification

Si les interlocuteurs sociaux décident d'instaurer un plan sectoriel, il importe de veiller à ce que ce plan soit compatible avec les régimes de pension existant déjà au niveau de l'entreprise.

Il s'indique dès lors que la CCT sectorielle prévoit systématiquement la possibilité pour les employeurs d'organiser eux-mêmes l'exécution du régime de pension. Cela signifie que les employeurs peuvent, pour l'exécution du régime de pension sectoriel, s'adresser à l'organisme de pension de leur choix. Cette clause d'*opting-out* permet en effet :

- d'intégrer la gestion du plan sectoriel au régime de pension existant au niveau de l'entreprise;
- de mettre en concordance les avantages offerts par les deux régimes;
- de donner un aperçu plus transparent des différents avantages dont bénéficient les affiliés;
- d'attiser la concurrence entre les organismes de pension, ce qui a pour effet d'améliorer le rendement et de limiter les frais.

N° 4 DE M. STEVERLYNCK

Art. 99

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«*Art. 99. — L'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre, inséré par la loi du 13 août 1947 et*

van 13 augustus 1947 en gewijzigd bij de wetten van 27 juli 1953, 14 februari 1961 en 27 december 1965, het koninklijk besluit nr. 13 van 18 april 1967, de wetten van 22 december 1977, 8 augustus 1980 en 28 december 1992, wordt vervangen als volgt:

« Art. 175¹. — § 1. Het tarief van de taks bedraagt 9,25%.

§ 2. Het tarief van de taks wordt verminderd tot 4,4% ten aanzien van:

1° de verzekeringen in geval van leven en overlijden;

2° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming;

3° de collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte, indien ze worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975, betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, en indien deze collectieve toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan;

4° de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen zoals bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975, betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen zoals bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet;

5° de individuele voortzetting van pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 33 van de wet van ... betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;

6° de andere persoonsverzekeringen die begrepen zijn in een collectieve aanvullende pensioentoezegging indien zij worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet en indien deze collectieve toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle regelmatig bezoldigde werknemers van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan.

§ 3. Elke toezegging begrepen in de plannen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975, betreffende de controle der verzekeringsonder-

modifié par les lois du 27 juillet 1953, 14 février 1961 et 27 décembre 1965, l'arrêté royal n° 13 du 18 avril 1967, les lois du 22 décembre 1977, 8 août 1980 et 28 décembre 1992, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 175¹. — § 1er. Le taux de la taxe est fixé à 9,25%.

§ 2. Le taux de la taxe est réduit à 4,40% en ce qui concerne:

1° les assurances en cas de vie et en cas de décès;

2° des contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance;

3° les engagements collectifs qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, lorsqu'ils sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, et lorsque ces engagements collectifs sont accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les affiliés, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci;

4° les engagements de pension exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi;

5° la continuation à titre individuel des engagements de pension telle que visée à l'article 33 de la loi du ... relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale;

6° les autres assurances de personnes qui sont comprises dans un engagement de pension complémentaire collectif, lorsqu'elles sont exécutées par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, et lorsque ces engagements collectifs sont accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les affiliés, à savoir les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci.

§ 3. Chaque engagement compris dans les plans qui sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les orga-

nemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, wordt onderworpen aan het tarief dat op die bepaalde toezegging van toepassing is overeenkomstig § 1 en § 2, indien:

— *het collectief plan en de eventueel voorziene alternatieve individuele keuzemogelijkheden, op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan, en*

— *dat plan door de verzekeringsonderneming of pensioeninstelling op een gedifferentieerde wijze wordt beheerd zodat ten allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowal inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.»*

Verantwoording

Artikel 99, dat artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen wijzigt, bepaalt dat de jaarlijkse indirecte taks op de aanvullende pensioenen en de aanvullende waarborgen in de regel 9,25% bedraagt.

Dit basistarief wordt verminderd tot 4,40% voor:

- 1° de verzekeringen in geval van leven;
- 2° de verzekeringen in geval van overlijden;
- 3° de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming;
- 4° de collectieve toezeggingen die de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid aanvullen, mits ze algemeen toegankelijk zijn;
- 5° collectieve en individuele pensioentoezeggingen;
- 6° individuele verderzettingen van collectieve pensioentoezeggingen.

Verder wordt gepreciseerd dat, indien verschillende toezeggingen in één plan zijn ondergebracht — het wetsontwerp spreekt dan van een collectief plan — voor iedere toezegging afzonderlijk het tarief wordt toegepast (ofwel 4,40% ofwel 9,25%) indien volgende voorwaarden cumulatief zijn vervuld:

— Het collectief plan moet op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen;

— Eventuele toezeggingen bij overlijden, arbeidsongeschiktheid en medische kosten moeten kunnen onderschreven worden zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek indien meer dan 10 personen bij het collectief plan zijn aangesloten;

— Het plan moet door de verzekeringsonderneming of pensioeninstelling op een gedifferentieerde manier worden beheerd.

Daarbovenop is voor de zogenaamde cafetariaplannen voorzien in de vereiste dat voor elke door de aangeslotene gekozen toezegging een door deze aangeslotene verplicht te onderschrijven standaard dekking moet worden voorzien. Indien de aangeslotene geen keuze maakt, moet er voor deze aangeslotene voor minstens één toezegging in een standaard dekking worden voorzien. Voor deze standaard dekking mag geen uitsluiting worden ingeroepen

nismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, est assujéti au tarif qui est d'application à cet engagement particulier conformément aux §§ 1er et 2, à condition:

— *que le plan collectif et les éventuelles possibilités de choix alternatives et individuelles existant dans le plan soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les adhérents, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière, et*

— *que ce plan soit géré par l'entreprise d'assurance ou l'organisme de pension de façon différenciée de sorte qu'à tout moment pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.»*

Justification

L'article 99, qui modifie l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre, dispose que la taxe indirecte annuelle sur les pensions complémentaires et sur les garanties complémentaires est fixée, en règle générale, à 9,25%.

Ce taux de base est réduit à 4,40% pour:

- 1° les assurances en cas de vie;
- 2° les assurances en cas de décès;
- 3° les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance;
- 4° les engagements collectifs qui complètent les indemnités légales en cas d'incapacité de travail, à condition que ces engagements soient accessibles de manière généralisée;
- 5° les engagements de pension collectifs et individuels;
- 6° la continuation à titre individuel d'engagements de pension collectifs.

Il est ensuite précisé que, si plusieurs engagements sont compris dans un seul plan — le projet de loi parle dans ce cas de «plan collectif» —, chaque engagement distinct est soumis au taux qui lui est applicable (4,40% ou 9,25%), pour autant que les conditions suivantes soient remplies cumulativement:

— Le plan collectif doit être accessible d'une manière identique et non discriminatoire à tous les adhérents;

— Les éventuels engagements en cas de décès, d'incapacité de travail ou de frais médicaux doivent pouvoir être souscrits sans exclusion sur la base d'un examen médical lorsque plus de dix personnes sont adhérentes au plan collectif;

— Le plan doit être géré de façon différenciée par l'entreprise d'assurance ou par l'organisme de pension.

Le projet prévoit en outre, pour ce qui est des plans «cafétérias», l'obligation de prévoir, pour chaque engagement choisi par l'adhérent, une couverture standard à laquelle l'adhérent concerné doit obligatoirement souscrire. Si l'adhérent n'opère pas de choix, il faut prévoir une couverture standard pour celui-ci, pour un engagement au moins. En ce qui concerne cette couverture standard, aucune exclusion ne peut être invoquée sur

op basis van een medisch onderzoek. De standaard dekking moet in het reglement worden beschreven en een betekenisvolle inhoud hebben.

Indien deze voorwaarden niet nageleefd worden, zijn alle toezeggingen binnen een collectief plan, dus ook de levens- en overlijdensdekking onderhevig aan een taks van 9,25%.

Voorstellen tot wijzigingen

1. Jaarlijkse taks op de aanvullende waarborgen hospitalisatie en zware ziekten: behoud op het niveau van 4,40%

Op basis van een administratieve beslissing (in het bijzonder de beslissing EET 543 van 7 juli 1989 vanwege de administratie van de BTW, Registratie en Domeinen) zijn op dit ogenblik de waarborgen hospitalisatie en zware ziekten, afgesloten in het kader van een aanvullend pensioenreglement, onderworpen aan de taks van 4,40%.

Het wetsontwerp voorziet systematisch in een verhoging van de taks van deze aanvullende waarborgen tot 9,25%. Hiertoe is, zoals het advies van de Raad van State het aanhaalt, geen pertinente motivatie opgenomen.

Het betreft hier geen schadeverzekeringen — zoals verkeerdelijk wordt voorgehouden in de verantwoording onder het artikel — doch wel persoonsverzekeringen zoals in de inleidende verantwoording van de regeringsamendementen terecht wordt vermeld.

2. Collectieve plannen en de heffing van de jaarlijkse taks

Onder een collectief plan verstaat het wetsontwerp een aanvullend pensioenplan waarin verschillende waarborgen gegroepeerd zijn.

Dergelijke plannen moeten aan een aantal vereisten voldoen, opdat ook de taks op de hoofdwaarborg (leven en overlijden) niet zou opgetrokken worden van 4,40% naar 9,25%.

Deze voorwaarden zijn, zoals hiervoor aangehaald, onder andere:

1. De toezegging bij overlijden, arbeidsongeschiktheid en medische kosten moet kunnen worden onderschreven zonder uitsluiting op basis van een medisch onderzoek indien meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten;

2. In het geval van een cafetariaplan moet voor elke door de aangeslotene gekozen toezegging een door deze aangeslotene verplicht te onderschrijven standaard dekking worden voorzien. Indien de aangeslotene geen keuze maakt moet er voor minstens één toezegging in een standaard dekking worden voorzien dat voor deze aangeslotene moet worden toegepast. Voor deze standaard dekking mag geen uitsluiting worden ingeroepen op basis van een medisch onderzoek. De standaard dekking moet in het reglement worden beschreven en een betekenisvolle inhoud hebben.

3. Het plan moet op een gedifferentieerde manier worden beheerd.

Uitsluiting op basis van een medisch onderzoek

Indien de wetgever verlangt dat de uitsluitingen op basis van een medisch onderzoek worden beperkt, dan moet deze bepaling niet opgenomen worden in een fiscale tekst, maar wel in de sociale reglementering. Op sociaal vlak handelt artikel 13 van het wetsontwerp reeds over de mogelijkheden inzake medische acceptatie. Nieuwe bepalingen op dit punt horen dus niet thuis in een fiscale tekst.

Gedifferentieerd beheer

Teneinde een correcte fiscale en parafiscale behandeling te garanderen van de diverse waarborgen die in één plan zijn opgenomen, is het onontbeerlijk dat deze waarborgen gedifferentieerd worden beheerd.

la base d'un examen médical. La couverture standard doit être précisée dans le règlement et avoir un contenu significatif.

Si ces conditions ne sont pas respectées, tous les engagements inclus dans un plan collectif — y compris, donc, la couverture en cas de vie et en cas de décès — sont soumis à une taxe de 9,25%.

Propositions de modifications

1. Taxe annuelle sur les garanties complémentaires hospitalisation et maladies graves: maintien du taux de 4,40%

En vertu d'une décision administrative (en particulier, la décision EET 543 du 7 juillet 1989 de l'administration de la TVA, de l'Enregistrement et des Domaines), les garanties hospitalisation et maladies prévues dans le cadre d'un règlement de pension complémentaire sont soumises actuellement à la taxe de 4,40%.

Le projet de loi prévoit de porter systématiquement à 9,25% le taux de la taxe applicable à ces garanties complémentaires. Comme le Conseil d'État l'indique dans son avis, il n'existe aucune justification pertinente pour cette augmentation.

Il n'est pas question ici d'assurances dommages — comme l'indique, à tort, la justification de l'article en question — mais bien d'assurances de personnes, comme l'indique à juste titre la justification introductive des amendements du gouvernement.

2. Plans collectifs et perception de la taxe annuelle

Par «plan collectif», le projet de loi entend un plan de pension complémentaire regroupant plusieurs garanties.

Il faut que ces plans remplissent une série de conditions, si l'on veut éviter que la taxe sur la garantie principale (vie et décès) ne soit pas portée elle aussi de 4,40% à 9,25%.

Comme indiqué ci-avant, ces conditions sont, entre autres, les suivantes:

1. L'engagement en cas de décès, d'incapacité de travail ou de frais médicaux doit pouvoir être souscrit sans exclusion sur la base d'un examen médical lorsque plus de dix personnes sont adhérentes à ce plan collectif;

2. Dans le cas d'un plan cafétéria, il faut, pour chaque engagement choisi par l'adhérent, prévoir une couverture standard à laquelle l'adhérent concerné doit souscrire obligatoirement. Si l'adhérent n'opère pas de choix, il faut prévoir, pour un engagement au moins, une couverture standard applicable à cet adhérent en particulier. En ce qui concerne cette couverture standard, aucune exclusion ne peut être invoquée sur la base d'un examen médical. La couverture standard doit être précisée dans le règlement et avoir un contenu significatif.

3. Le plan doit être géré de manière différenciée.

Exclusion sur la base d'un examen médical

Si le législateur souhaite limiter les exclusions sur la base d'un examen médical, il doit veiller à ce que cette disposition soit insérée non pas dans un texte fiscal, mais dans une réglementation sociale. Sur le plan social, l'article 13 du projet de loi traite déjà des possibilités en matière d'acceptation sur la base de critères médicaux. De nouvelles dispositions à ce sujet n'ont donc pas leur place dans un texte fiscal.

Gestion différenciée

Il est indispensable de gérer les diverses garanties comprises dans un plan de façon différenciée, si l'on veut pouvoir garantir un traitement fiscal et parafiscal correct de celles-ci.

Deze motivatie geldt evenwel niet voor de levensverzekeringen en de overlijdens-verzekeringen: beide types van verzekeringen volgen hetzelfde fiscale regime zodat een gedifferentieerd beheer zich hier niet opdringt. Dit zou duidelijker in de verantwoording moeten worden gepreciseerd.

In dit verband is het verder aangewezen om, zoals het advies van de Raad van State ook suggereert, de verzekeringen in geval van leven en de verzekeringen in geval van overlijden in artikel 175¹, § 2, onder één rubriek op te nemen. In de overige wetten en KB's worden onder «levensverzekering» steeds zowel de waarborgen bij leven als bij overlijden verstaan.

Cafetariaplan — Verplichte aanbod van een zinvolle standaard dekking

Indien een cafetariaplan voorziet in een toezegging bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten, dan moet iedere aangeslotene een standaard dekking kunnen onderschrijven waarvoor geen uitsluiting op basis van een medisch onderzoek kan worden gehanteerd. Verder is de aangeslotene verplicht voor één van de aanvullende toezeggingen de standaard dekking te onderschrijven. Op die manier heeft de wetgever ervoor willen zorgen om iedereen toegang te verlenen tot een basiswaarborg bij overlijden, arbeidsongeschiktheid of medische kosten.

Zoals het advies van de Raad van State het aangeeft, kan de omschrijving van dergelijke zinvolle standaard dekking niet worden toevertrouwd aan de Koning. Deze delegatie is immers, nog steeds volgens de Raad van State, tegenstrijdig met artikelen 170 en 172 van de Grondwet. Het wetsontwerp heeft dan maar geopteerd voor een beschrijving van deze standaard dekking in het reglement en bepaalt dat deze standaard dekking een «betekenisvolle inhoud» moet hebben.

Buitensporige sanctie

Indien het collectief plan niet aan de diverse voorwaarden voldoet, wordt op alle waarborgen uit het collectieve plan, dus ook op de waarborg bij leven en overlijden een taks van 9,25% geheven. Zoals ook het advies van de Raad van State het aanhaalt, is deze sanctie buitensporig.

Jan STEVERLYNCK.

Cette motivation ne vaut toutefois pas pour les assurances-vie ni pour les assurances-décès: ces deux types d'assurances sont soumises à un régime fiscal identique, si bien qu'une gestion différenciée ne s'impose pas en ce qui les concerne. Il faudrait le préciser dans la justification.

À cet égard, il convient en outre, comme le suggère l'avis du Conseil d'État, de réunir sous une seule et même rubrique, à l'article 175¹, § 2, les assurances en cas de vie et les assurances en cas de décès. Dans les autres lois et arrêtés royaux en la matière, le terme «assurance-vie» s'entend toujours au sens et de garanties en cas de vie, et de garanties en cas de décès.

Plan cafétéria — Offre obligatoire d'une couverture standard significative

Si un plan cafétéria prévoit un engagement en cas de décès, d'incapacité de travail ou de frais médicaux, chaque adhérent doit pouvoir souscrire une couverture standard sans exclusion sur la base d'un examen médical. En outre, l'adhérent est obligé de souscrire la couverture standard pour un des engagements complémentaires. Le législateur a voulu faire en sorte que chacun puisse bénéficier d'une garantie de base en cas de décès, d'incapacité de travail ou de frais médicaux.

Comme on peut le lire dans l'avis du Conseil d'État, on ne peut pas confier au Roi le pouvoir de définir une telle couverture standard significative. Le Conseil d'État estime, en effet, qu'une telle délégation de pouvoir est contraire aux articles 170 et 172 de la Constitution. Le projet de loi a finalement prévu l'obligation de décrire la couverture standard dans le règlement et de lui donner un «contenu significatif».

Sanction excessive

Si le plan collectif ne satisfait pas aux diverses conditions, une taxe de 9,25% sera perçue sur toutes les garanties qu'il offre, y compris la garantie en cas de vie et la garantie en cas de décès. Comme le Conseil d'État le souligne également dans son avis, cette sanction est excessive.